

A Promontor SE Barlangkutató Csoportjának
1976-ban végzett munkái

Csoportunk a Promontor SE keretén belül 1976. novemberében alakult meg, de már 1975-76-ban is más kutató csoportokhoz csatlakozva végeztünk bontást, feltárást.

Nagyobb munkáink a következők voltak:

Résztvettünk a Lujza-zsomboly kb. 40 m mélységig való feltárásában.

Több csoport barlangkutatóival közösen kibontottuk a Nászlyuk-barlang omladékos bejáratát, s így sikerült bejutni a kb. 40 m összjárat hosszúságu barlangba.

Résztvettünk a Kopasz-vigaszb-barlang kibontásában és a még folyamatban lévő térképezésében.

Több csoport tagjaival együtt dolgoztunk a 404-es barlang bontásánál.

Zömmel a jelenleg csoportunkba tartozó kutatók bontották ki kb. 25 m hosszúságban a 38-as jelzésű forrásbarlangot.

Csoportunk kutatói résztvettek a Szenthe István által vezetett, több egyesület kutatóiból álló táborozáson, melyen elsősorban a Hármaskuti-viznyelő megbontása volt a feladat.

Résztvettünk a Diabáz-barlang feltárásában is.

Kopasz-vigaszb-barlang leírása

A barlang a Nagy-Kopasz-gally (Alsóhegy) széles lapos tetejének dél-nyugati részén található kb. 550 m tengerszint feletti magasságban.

A barlang bejáratát 1973. tavaszán terepbejárás-közben találták, a Szenthe István vezette különböző egyesületek tagjaiból álló munkaközösség tagjai.

Ennek a munkaközösségnek a tagjai azonban tulnyomó részt a budapesti Vörös Meteor TE hegymászóiból és a Tektonik Barlangkutató Csoportba tartozó kutatókból álltak.

A bejárat mögötti 5-10 m hosszú járatot ekkor már bejárták. 1973. nyarán a Szabó-Pallagi Nemzetközi Barlangkutató tábor résztvevői közül néhányan a barlangban 1 napos bontást végeztek. Ez azonban nem vezetett újabb járatok feltárásához.

Ez a Nagy-Kopasz-gally tetején talált barlang rövidsége ellenére szakember számára érdeklődésre tartott számot, mert

- nem töbrös felszínen található,
- a fennsík felé emelkedő hegytetőn nyilik, azaz

ugy tünt, hogy nem a fennsíkről ismert zombolyokhoz hasonló karszt objektumokról van szó.

1976. nyarán egy 7 főből álló csoport egy hetes tábor keretében megbontotta az akkor kb. 10 m hosszú barlangot és újabb járatokba jutottak be. Ezekből a járatokból további kisebb-nagyobb bontásokkal sikerült a jelenlegi barlangot feltárni.

A barlang nevét arról kapta, hogy a feltáró munkára vállalkozott barlangkutatók közül 3 kutató, Fazekas János, Kovács Péter, Tinya Sándor közvetlenül a honvédséghez való bevonulásuk előtti szabadságát áldozta a barlang feltárására.

A Kopasz-vigasz-barlang tüzköves mészkőben alakult ki. Járataiban igen jól megfigyelhető az 5-20 cm vastag csikok váltakozása a 3-4-szer vastagabb mészkő padokkal.

A barlang egy észak-északkeleti irányú hasadék mentén alakult ki. Járatai általában hasadék-szerűek. Az alsóbb szintek járatainak mennyezetében sok helyen 1-4 m átmérőjű félgömb alakú bemélyedések - a budapesti hévizes eredetű barlangokból ismert gömbfülkékre hasonlító formák - figyelhetők meg.

A gömbfülke alatt a járat minden esetben a gömbfülke átmérőjénél kisebb járat keresztmetszettel hasadékszerűen folytatódik. A barlang felsőbb járatainak talpát szögletes 5-30 cm átmérőjű mészkő törmelék tölti ki, törmelék lejtőket al-

6874

kovta. A kőtörmelék között agyagos kötőanyag csak elvétve található. Megfigyelhető, hogy a kőtörmelék lejtő kezdeténél felnyuló kürtők vannak, melyek fokozatosan felharapódzó om-lással alakultak ki. A barlang bejárata is, egy a felszint erősen megközelítő kürtő felszínig való felharapódzásával jött létre. Az alsóbb szintek falait több helyen rosszul fejlett borsókő bevonat borítja. Érdekes, de sajnos a bejárásokkal óhatatlanul megsemmisülő képződmény a törmelék lejtő kőtömbjein, illetve túlnyomólag a kőtömbök élein megfigyelhető porózus szerkezetű **gyepcseppkő**höz hasonló borsókő-szerű képződmények.

Ezek a képződmények képződési helyük alapján valószínűleg aerosol eredetűek.

Szenthe István